

IV. Baldar Folkloru / Çocuk Folkloru

Aldeydar / Ninniler

UUL BALANI TERMETKENDE

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Babañ aykel Manastay,
Baatýr bolgun, er bolgun,
Kabýlan bolgun, þer bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Babañ baatýr Manaska
Akýl nasat kep aytkan,
Babañ Bakay, Koþoyloy,
Akýlý tereñ köl bolgun,
Tügönbös kazýna, ken bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Akýlý tereñ deñizdey,
Kemenger bolgun, keñ bolgun,
Bardýk elge teñ bolgun,
Erdigi elde saktalğan,
Ene süütün aktagan,
Elni süygön er bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Arbaþkan coo tuþ kelse,
Coogo karþý attangan,
Ansayýn küçöp taþýgan,
Arkýrap akkan dayraday,
Agýný katuu sel bolgun,
Ata curt süygön er bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Ata saltýn ulatkan,
Ardaktap elin kubantkan,
Semetey, Seytek babañday,
Kýzýl calýn cok bolgun,
Atýlýp turgan ok bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Kuþtar menen süylöþkön,
Kuþtu taptap üyrötkön,
Münüþkör bolgun böbögüm!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Cýlký menen süylöþkön
Cýlkýný taptap üyrötkön,
Sayapker bolgun böbögüm!

ERKEK ÇOCUK UYUTULURKEN

Aldey , aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Atan yüce Manas gibi,
Batýr ol, er ol,
Kaplan ol, atik ol!

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Atan batýr Manas'a,
Akýl, nasihat veren,
Atan Bakay, Koþoy gibi,
Aklý derin göl ol,
Bitmeyen hazine, maden ol.

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Aklý derin deniz gibi,
Önder ol, yüce ol,
Tüm halka eþit ol,
Eriðini halk için saklayan,
Ana süütünü aklayan,
Halkýný seven er ol!

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Karþýna düþman çýktýðýnda
Düþmana karþý atlanan,
O anda güçlenerek, aþýp taþan,
Gürüldeyerek akan nehir gibi,
Çaðlayan sel ol,
Ata yurdunu seven er ol!

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Baba geleneðini sürdüren,
Halkýný kutsal tutup güldüren,
Semetey, Seytek atalarýn gibi,
Kýzýl yalazlý köz ol,
Havada uçan ok ol!

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Kuþlar ile konuþan,
Kuþ edítip yetiþtiren,
Doðancýbaþý ol bebeðim!

Aldey, aldey bebeðim,
Aldey, aldey bebeðim!
Yýlký ile konuþan,
Yýlký edítip yetiþtiren,
At üstadý ol bebeðim!

KIZ BALANI TERMETKENDE

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Kañkey senin tüp eneñ,
Ayçürök senin çoñ eneñ!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Ayköl baatır Manaska,
Ataylap arnap ak olupok,
Ok ötpös tikken Kañkey!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Kañkeydey uz bolgun,
Kalkın süygön kız bolgun!
Eneñ senin uz bolgon,
Elin süygön kız bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Akıly mol aylaker,
Algan carı kemenger,
Ayaldan çykan uz bolgon,
Ayçüröktöy kız bolgun!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Erender menen attangan,
Elin coodon saktagan
Elinde dañkı saktalğan,
Karaan Manas kýmbatı,
Karaça kandın kız Saykal,
Kız Saykalday baatır bol!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Kıraandar menen attangan,
Kıgızdan uraan çakırğan,
Kılymga dañkı saktalğan,
Kastapkan coosun bas kılğan,
Cañıl mırza eceñdey,
Calpı elin süygön baatır bol!

Aldey, aldey böbögüm,
Aldey, aldey böbögüm!
Ak emgek menen camagın,
Alıska ketsin atagın!

SAL BÝLEK

Aldey, aldey ak böbök,
Ak boz corgo mal belek,
Aldey-aldey ak böbök,
Ayran, kımyz iç böbök!

Sal-sal bilek, sal bilek,
Sarý mayga mal bilek,
Koyen eki koş bilek,

Koşul alğan ak böbök,
Ak beşikke cat böbök,
Kunan koydu soy böbök,
Kuyruguna toy böbök!

KIZ ÇOCUĐU UYUTULURKEN

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Kañkey senin yüce annen,
Ayçürök senin büyük annen!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Heybetli batır Manas'a,
Özel olarak ak kaftaný,
Ok geçmez olarak diken Kañkey!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Kañkey gibi maharetli ol,
Halkıný seven kız ol!
Annen senin maharetliydi,
Yurdunu seven kız ol!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Aklyn ile çare bulan,
Aldığın yarin bilgili,
Kadınlardan çykan becerikli,
Ayçürök gibi kız ol!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Erenler ile atlanan,
Yurdunu düşmandan koruyan,
Halk içinde namý yayılan,
Heybetli Manasın deđeri,
Karaça hanın kızy Saykal,
Kız Saykal gibi batır ol!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Çevik kuşlarla atlanan,
Kırgız gibi nidâ salan,
Yüzyıllarda namý bulunan,
Cangıl Mırza ablan gibi,
Halkıný seven batır ol!*

*Aldey, aldey bebeđim,
Aldey, aldey bebeđim!
Helal emek ile yapayasın,
Pöhretin uzaklara ulapsın!*

GÜÇLÜ BÝLEK

*Aldey, aldey ak bebek,
Boz yürük at, mal belek,
Aldey-aldey ak bebek,
Ayran, kımyz iç bebek!*

*Sal-Sal bilek, Sal bilek,
Sarý yađa ban bilek,
Tavşan iki çift bilek,*

*Sonradan gelen ak bebek,
Ak beşiđe yat bebek,
Kısrak, koyun ye bebek,
Kuyruk yađına doy bebek!*

ULAR

Ýlek-ilek kaþka kuþ
Çökötaan degen baþka kuþ.
Úluu toodo ular kuþ
Ulardy Kuday unutkan.
Kez-kezine kelgende
Bürküt kuup kurutkan.

TARAGIM

Kümüþ menin taragým